

רבן גמליאל פרק חמישי יבמות

(א) ונקמן נח: ק"א.
(ב) ונכרס כהן:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואי ציאה
ובי להכי תמן צריכות שני
גיטין וחליצה:

עשה מאמר בזה ומאמר בזה צריכות ב' גיטין וחליצה. הכא שייך להקשות דיתן גט לאחת מהן למאמרו ותשמרי אידך ולעיל פ"י (דף לז. ד"ה גט): **צריכות ב' גיטין וחליצה**. למ"ד חליצה פסולה צריכה לחזור הכא צעו צ' חליצות וקאי נמי צריכות לחליצה ובסמוך דקמני עשה מאמר ומנן גט צריכה גט וחליצה הא דלא קמני וצריכות חליצה לשון רבים אידי דקמני צריכה גט לשון יחיד נקט נמי גבי חליצה לשון יחיד: **במדב לא מהני חליצה נמי לא מהניא**. צאשה דעלמא ליכא למיחש שמה יאמרו מדחליצה לא מהני גט נמי לא מהני דצאשה לא שייך חליצה וקריאה ואין לומר דמיעבי יבמה גט וחליצה משום דלא יאמרו מדחליצה לחודה מהניא גט נמי מהני דבהא לא יטעו שיפטרוה בלא חליצה דצדיקא הריך הכתוב חליצה אבל הכא חיישין שיאמרו מה שהריך הכתוב חליצה היינו מלמד הגט שהוא בכל הנשים ויאמרו מדגט לחודיה לא מהני חליצה נמי לא מהניא ואמי למיבעל אחר חליצה: **ואתני מביבעל אחר ביאה**. אבל השתא דמהני לא חיישין שמה יאמרו כי היכי דמהני ציאה אחר גט ומאמר מהני נמי אחר ציאה וחליצה ואמי למיבעל אחר ציאה כמו אחר מאמר דאחר מאמר נמי אסור למיבעל: דמסקפא

אחת יבמה אחת ליבם אחד ואחת שתי יבמות ליבם אחד עשה מאמר בזה ומאמר בזה צריכות שני גיטין וחליצה. מאמר בזה וגט לזו צריכה גט וחליצה. מאמר בזה ובעל את זו צריכות ב' גיטין וחליצה. מאמר בזה וחליץ לזו הראשונה צריכה גט וגט לזו וגט לזו צריכות הימנו חליצה וגט לזו ובעל את זו צריכה גט וחליצה וגט לזו ומאמר בזה צריכה גט וחליצה וגט לזו וחליץ לזו אין אחר חליצה כלום. חליץ וחליץ או חליץ ועשה מאמר נתן גט ובעל או בעל ובעל או בעל ועשה מאמר נתן גט וחליץ אין אחר חליצה כלום בין יבם אחד לשתי יבמות בין שני יבמין ליבמה אחת חליץ ועשה מאמר נתן גט ובעל או בעל ועשה מאמר ונתן גט וחליץ אין אחר חליצה כלום בין בתחלה בין באמצע בין בסוף והבעילה בזמן שהיא בתחלה אין אחריה כלום באמצע ובסוף יש אחריה כלום. רבי נחמיה אומר אחת בעילה ואחת חליצה בין בתחלה בין באמצע בין בסוף אין אחריה כלום: **גמ' עד כאן לא פליגי אלא בגט אחר גט ומאמר אחר מאמר אחד ביבמה [ומאמר אחד ביבמה] מהני מ"ט אמור רבנן גט ביבמה מהני משום דמהני בעלמא דאי אמרת לא מהני אמרי גט להוציאה וחליצה להוציאה ומדגט לא מהני חליצה נמי לא מהני ואתי לביבעל אחר חליצה ומאי טעמא? אמור רבנן מאמר ביבמה מהני משום דמהני בעלמא דאי אמרת לא מהני אמרי מאמר לקנות וביאה לקנות ומדמאמר לא מהני ביאה נמי לא מהניא ואתי לביבעל אחר ביאה ומ"ט אמור רבנן? ביאה פסולה יש אחריה כלום אמרי אי ביאה אחר הגט היא גזירה ביאה אחר הגט משום ביאה אחר חליצה ואי ביאה אחר מאמר היא גזירה ביאה אחר מאמר משום ביאה אחר ביאה אחר ביאה ומ"ט אמור רבנן? יאה חליצה פסולה אין אחריה כלום אמרי מאי לגזור נגזור חליצה אחר הגט משום חליצה אחר חליצה כל כי הגי תחלוץ ותיזיל ליגזור חליצה אחר מאמר משום חליצה אחר ביאה אחר חליצה אחר מאמר מי לא בעיא גט למאמרו חליצה אחר ביאה נמי בעיא גט לביאתו אמר רבא**

אין אחר חליצה כלום. ארישא קאי ואסיפא שייך למימר אין אחר ציאה כלום ובגמרא [ג] קמיבעיא לה: **צין שני יבמין ליבמה אחת**. בכל הדין האמור למעלה ציבס א' ובצ' יבמות: **חלץ ועשה מאמר ונתן גט ובעל כו'**. איבס א' ואיבמה אחת קמהדר. ואע"ג דתניא לעיל דזמן שהיא בתחלה כו' ולאשמועינן פלוגתא דרבי נחמיה ורבנן: **צין בתחלה צין באמצע**. צין מאמר לגט כגון גט לזו וחלץ לזו וחזר ועשה צה מאמר או צבעלת הגט לא מהני מאמר ולא ציאה גט למאמרו: **צסוף**. אחר מאמר וגט חלץ אין אחריה כלום וחליצה גמורה היא ואי הדר עביד מאמר לא ציאה גט דחליצה גירושין גמורים היא וקמה בלאו גמור עליה ואע"ג דחליצה פסולה הוא: **הציאה באמצע**. כגון גט לזו ובעל לזו וחזר ועשה מאמר בשלישית אסור בקרובותיה: **וצסוף**. גט לזו ומאמר לזו וחזר וצא על האחת יש אחר ציאה זו זיקת יבמין וכי מסיק לה ציאה חליצה ולא סגי לה בגט: **אין אחריה כלום**. ונפקא בגט ובלא חליצה ואי הדר קדיש לאידך אחר ציאה לא מהני: **גמ' אבל גט אחד ציבמה או מאמר אחד ציבמה מהני**. גט ציבמה לתיקס עליה בלא יבנה וצוב לא יבס ומאמר ציבמה מהני לה להצריכה גט למאמרו אי צעי לאפוקיה: **מ"ט אמור רבנן גט ציבמה מהני**. הא מדאורייתא חליצה הוא דמהני צה ומשום גט לא קרינא צה שלא צנה: **משום דעלמא מהני**. בכל הנשים להתגרש ואי אמרת הכא לא מהני ואם רצה לכונסה אחר הגט יכנוס: **אמרי**. אינשי גט להוציא וחליצה נמי להוציא מדגט לא מהני ליה כו': **ומ"ט אמור רבנן מאמר ציבמה מהני**. לאסור חזרתה עליו הא מן התורה קנין לא הוא ציבמה אלא ציבמה: **משום דמהני בעלמא**. קידושי אשה קונים אותה: **ואסי למבעל אחר ציאה**. והוא ליה צונה שתי צמים דאיסורא דאורייתא: **ומ"ט אמור רבנן ציאה פסולה יש אחריה**. זיקת יבמין כדתנן לעיל מאמר בזה ובעל לזו צריכות שני גיטין וחליצה ולא אמרינן תיסקי לבעלת ציאה בגט בלא חליצה ותיפטור אף חזרתה ציבמה מן החליצה: **אי ציאה אחר הגט היא**. כגון גט לזו ובעל לזו דאמרינן צריכה גט וחליצה ולא סגי בגט לחודיה כשאר יבמה שכונסה: **גזירה ציאה אחר הגט משום ציאה אחר חליצה**. דאי אמרת תיסקי לה בגט אחי למימר מדקניא ציאה אחר הגט ציאה גרידתא אלמא מעליותא היא ואמי למיבעל לכתחלה אחר חליצה: **ואי ציאה אחר מאמר היא**. כגון מאמר לזו ובעל לזו להכי תנן צריכות (ב) שנים גט וחליצה דאי אמרת בגט סגי לה אמרי ציאה של זו אחר קנין של זו מעליותא היא ואמי למיבעל ציאה אחר ציאה וקא פגע באיסור אשת אח: **חליצה פסולה**. שאחר גט או אחר מאמר: **אין אחריה כלום**. דאי הדר עבד מאמר או גט לשלישית לא מהני: **משום חליצה אחר חליצה**. דלא לימי למיחלץ לשתי יבמות זו אחר זו או שני יבמין ליבמה אחת זה אחר זה: **כל כי הני סהלוץ וסיוול**. כלומר מאי איכפת לן כל ימיה תחלוץ: **משום חליצה אחר ציאה**. דלא לימי למימר יבמה כנוסה יוצאת בחליצה בלא גט לא אתו למימר הכי דאטו חליצה אחר מאמר מי לא ציאה גט למאמרו. והא דאמרינן אין אחריה כלום צדבר העשו אחריה קאמר דאי הדר עביד גט או מאמר או חליצה בחזרתה לא מיתסקר בקרובותיה: מאי

תוספות ישנים

ובדגש לא מהני חליצה נמי לא מהניא. ואם מאמר והלא כתיב בקרא צדיק חליצה וי"ל שיאמרו דלרין חליצה עם גט דשאר שם ויטורן ציבמה גט וחליצה אבל אין לומר דצאשה בעלמא נמי תושיל חליצה דאי חליצה לא מהניא ואמרו דגט נמי לא מהניא ונאם פשטה ידיה וקבלה קידושי מאמר יאמרו דאינה צריכה גט משני והא דכתב צדיקא גט נאמר דהיינו עם חליצה כמו דאמרינן בחליצה שגיבמה. וי"ל דדוקא ציבמה שייך שפיר גט וחליצה אבל בשאר נשים לא שייך קריאה כמו ציבמה ולא שייך קריאה כמו כלל ולא אחי למיבעל אלא יועיל גט בשאר נשים: